

Трето заседание

Сряда, 14 декември 1955 г.
(Открито в 9 ч.)

Председател Фердинанд Козовски: (Звъни) Другари и другарки народни представители! В залата присъствуват необходимият брой народни представители. Откривам заседанието.

Продължаваме разискванията по законопроекта за народно-стопанския план за 1956 г.

Думата има народният представител др. Пеко Таков.

Пеко Таков (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Внесен е от правителството и Централния комитет на партията за разглеждане и утвърждаване от Народното събрание държавният план за развитие на народното стопанство за 1956 г.

Главните положения и показатели на предложения план за предстоящата 1956 г., както бяха изнесени тук от председателя на Държавната планова комисия др. Георги Чанков от името на правителството и Централния комитет на партията, са такива, които осигуряват по-нататъшното развитие и подем на целокупния наш национален, стопански и културен живот. Мерките, които предлага правителството, са също така такива, които обезпечават изпълнението на тази най-голяма и най-важна задача, стояща пред всички нас, пред целия народ. Но ние не бихме извършили нашата работа докрай в подготовката и организацията за изпълнение на тази голяма задача през 1956 г., ако не насочим нашето внимание и усилия, нашия опит и умение към начините за практическото осъществяване на дело, ежедневно, без всяко изоставане нито за ден на плана по всички негови показатели и изисквания. Ние няма да можем да обезпечаваме докрай ритмичното изпълнение на плана, ако не направим разбор на нашата работа през изтеклаата година, ако не изкараме на бял съят нашите несполуки и недостатъци, които в изпълнение на тежките задачи по плана за 1955 г. сме допускали, ако не разкрием докрай и откровено причините на допуснатите грешки и слабости, ако не извлечем необходимите поуки от тях.

Другарят Пеловски тук в своето изказване се спря на някои въпроси, свързани с нашата работа по изпълнението на плана по стокооборота, затова аз ще си позволя да засегна някои страни на плана, отнасящи се до организиране изкупването на селскостопанските произведения, задачи, които са свързани с развитието на нашето селско стопанство, с доставката на суровини за промишлеността, със снабдяването на населението и нуждите на нашия износ.

През настоящата 1955 г. планът за изкупване на яйцата ще бъде изпълнен 106 %, като по този начин ще изкупим 75 милиона яйца повече, отколкото през 1954 г.

Планът за 1956 г. предвижда да изкупим около 55 милиона яйца повече, отколкото за 1955 г.

Нашето стопанство успя да постави вече от няколко години насам на разположение на нашия износ големи количества яйца; за вътрешния пазар и през зимните месеци също се доставят редовно яйца без прекъсване.

Но когато обсъждаме нашия план тук в Народното събрание, трябва да кажем, че птицевъдството и производството на яйца у нас е все още нездадовително и е необходимо да тласнем неговото развитие в най-близките години с големи крачки напред, защото за всичко това има много добри условия в нашата страна.

В довоенната 1939 г. ние имахме около 16 милиона птици. През 1950 г. птиците бяха 9 милиона, сега нашето птиче стадо достигна около 12 милиона. Нашите усилия трябва да бъдат насочени в близките години птичето стадо да порастне на около 25 милиона, за да бъдем в състояние да покачим изкупването от 465 милиона на не по-малко от 1 милиард яйца годишно.

Това е задача напълно осъществима. Птиците и яйцата са голямо народно богатство, от което нашите селяни посрещат значителна част от своите постоянни нужди в продължение на цялата година, от друга страна ние предоставяме на нашите трудещи се една насъщна, здрава и достъпна храна, а държавата попълва своите нужди от валута.

Необходимо е да организираме люпненето на пилета още в първите месеци на предстоящата година, да дадем ранно производство на пилета в големи размери, за да получим от новите пилета производство на яйца още през 1956 г.

Развитието на птицевъдството изисква да ликвидираме един път завинаги с болестта „чума“ по птиците, от която болест все още има някои гнезда тук-там в страната, които при благоприятно време почват да се развиват и правят големи пакости на птицевъдството, на производството на яйца и на народното стопанство.

Птицевъдството е такъв отрасъл в нашето народно стопанство, който може да бъде организиран с усилията и на по-

неработоспособните хора във всяко семейство. Птицевъдството може да се развива както в големите птицеферми на трудово-кооперативните земеделски стопанства, така и в дворовете на членовете на ТКЗС, в дворовете на частните стопани. Няма селски двор, който да не може да организира отглеждането на птици и производството на яйца във все по-големи размери.

В организацията по изкупването на яйцата и птиците от производителите съюзите и кооперациите са постигнали известни успехи. Ние сме устроили една не лоша организация, която обхваща производството на яйца в не малки размери и поради това плановете, които получаваме от държавата по изкупване на яйца, в последните години се изпълняват.

Нашата работа обаче по изкупване на яйцата ние можем да организираме още по-добре, да купим още по-големи количества, тъй като в това отношение съюзите и кооперациите имат добър опит. Кооперациите и съюзите успяха да създадат кадър от около 5000 души изкупчици на яйца, птици, кожи и други селскостопански произведения, голяма част от които работят по 5—10 и повече години и които с голям интерес извършват своята работа.

Защо 60 съюза изпълняват и преизпълняват плана за изкупването на яйца на 100 до 120%, а 35 съюза не изпълняват плана и не изкупиха около 10 milionа яйца, а тези 10 milionа яйца бяха събрани от другите съюзи? Следователно от лошата работа на тези 35 съюза държавата не получи 10 milionа яйца и тези съюзи се скриха зад преизпълнението на добре работещите съюзи.

Причината за неизпълнението на плана за изкупване на яйцата в редица кооперации се състои в това, че не се организира изпълнението на плана за всеки ден. Нашата практика ни показва, че при всяко изоставане, макар и за един ден, вече мъчно се догонва загубеното от вчерашния ден, тъй като днешният ден е натоварен достатъчно със своя план, за да може да поема неизпълнението на миналите дни.

Ето главната причина за неизпълнение на плановете на всички селскостопански произведения — и на яйцата, и на кожите, и на птиците, и на орехите, и на фъстъците и т. н.

Тези слабости ние най-добре можем да отстраним, когато обхванем всички наши работници и служители в съревнованието, както това сме организирали не лошо по събирането на яйцата, и да пренасяме непрекъснато добрия опит на такива изкупчици-яйчари като Тодор Стоев от с. Стражилово, Търновско, който при план 283 000 яйца е изкупил 445 000 яйца, Спас Димов от с. Родина, Ямболско, при план 145 000 яйца е изкупил 209 000 яйца, Диню Мирчев от с. Зорница, Ямболско, при план 230 000 яйца е изкупил 299 000 яйца и други, които с голяма грижа изпълняват и преизпълняват възложението им план.

Планът за изкупване на млякото за 1955 г. е изпълнен 105% по всички видове. Планът за производството на млечни продукти за 1955 г. е изпълнен 104,5%. През настоящата година изкупихме 33 000 тона мляко повече, отколкото през 1954 г.

Планът за изкупване на млякото през 1956 г., който се предлага от правителството на Народното събрание за утвърждаване, е с 49 979 тона в повече, отколкото за 1955 г., а планът на млечните произведения е с 6705 тона по-голям за 1956 г. в сравнение с 1955 г.

Партията и правителството създадоха на производителите условия и заинтересуваност за развиване на продуктивното животновъдство и особено на краварството. Грижите на ТКЗС, на животновъдните бригади, на частните стопани, на членовете на ТКЗС постоянно се увеличават и като резултат на всичко това ние имаме първите вече добри и насырчителни резултати в надоя на краве мляко.

Правителството дале удоволетворителна пределна цена на млякото, въведе справедливия принцип на декарната система на държавни доставки на мляко, предвидя поощителни премии от шрот за продадените по пределни цени количества мляко. Създадоха се условия за подобряване на разплодния добитък. Правителството със специално постановление, прието преди два месеца, започна организиране на около 60 семенни станции за едър добитък. Кооператорите в ТКЗС организират в големи размери оползотворяването на почти всички зелени тревни фуражи в силаж.

Кооперациите, съюзите и Централният кооперативен съюз постигнаха известни резултати в своята организация да посрещнат увеличените количества мляко, навреме да изкупят млякото, да го опазят от разваляне, да го обработят в добро-качествени млечни продукти и да обезпечат тяхното съхранение. Ние имаме кооперации, които организират в млекопреработвателните заведения редовно приемане два-три пъти дневно на млякото. Например ръководителите на кооперацията в с. Стубел, Михайловградско, са организирали едно добро млекопрерабатвателно заведение. Устроили са го с най-необходимите машини и съоръжения. Редовно изкупват млякото и заплащат на производителите, вярно изследват маслеността, редовно връщат на ТКЗС, на членовете на ТКЗС, на частните стопани бито мляко и сироватка за храна на животните. В резултат на така създадената организация от страна на ТКЗС и кооперацията, частните стопани и членовете на ТКЗС животновъдството в с. Стубел се развива в такива размери, че докато през 1953 г. трудово-кооперативното земеделско стопанство в с. Стубел продаде по пределни цени само около 4 тона мляко, през 1955 г., само за 9 месеца, продаде на кооперацията около 100 тона мляко по пределни цени, след като цялото село изпълни държавните доставки краве мляко.

Не са малко вече такива кооперации, които по този начин, както в с. Стубел, успяват да организират с голяма отзивчивост навременното изкупване на всички количества млека, които се предлагат по всяко време.

Ето колко е важно за развитието на краварството кооперацията да може да организира чрез своето млекопреработвателно заведение бързото и правилно приемане на млякото.

През настоящата година редица кооперации и съюзи и техните млекопреработвателни заедения се оказаха недостатъчно подгответени да могат да приемат неколократно през дена предлаганото мляко, да го оползотворят без загуба. Тези наши слабости справедливо предизвикват недоволство и негодуване в производителите.

Така например ръководството на кооперацията в с. Чупетлово, Димитровско, допусна нечестни хора да се настанят в мандрата и за известно време да се измерва неправилно масленият градус, с което се ощетяваха производителите.

Ръководството на кооперацията в с. Султанци, Провадийско, което е сключило договор с производителите за снабдяване на гр. Stalin с мляко, поради това, че градската млекоцентrala редовно не иззвозваше млякото поради немарливост на ръководството на кооперацията, кооперацията не изкупваше всичките количества предлагано мляко, връщащо една част на производителите и поради това не рядко се развалиха известни количества мляко.

Тъй като млекосъбиателните пунктове у нас са повече от 2400, а преработвателните заведения са около 1700, налага се от редица по-малки селища да събираме млеката и да ги иззвозваме в съседните села, където има преработвателни заведения. Двукратното и трикратното на ден събиране и иззвозване на млякото е задача, която ние трябва да решим на всяка цена, за всяко село, за да не спъваме грижите и усилията на селските производители за по-голям надой на мляко.

Въпросът за създаване на най-необходимите условия за навременно изкупване, отзвзване и приемане, преработване и съхранение на кравето мляко и млечните продукти от него, не е решен у нас. Тези 1700 преработвателни заведения или старите наши мандри, в които ние сега работим, са приспособени за приемане и преработка преди всичко на овче мляко и затова работата на нашите кооперации и съюзи с овчето мляко е сравнително по-добра.

Преработката на кравето мляко изисква повече усилия, повече техника и съоръжения, повече грижи и повече умение, изисква майстори и знания.

Нашият опит в преработката на кравето мляко е още съвършено недостатъчен, той е само от няколко години, докато в преработката на овчето мляко ние имаме достатъчен дългогодишен опит. Затова нашето овче сирене и нашият кашкавал е прочут не само в нашата страна, но и зад граница.

Увеличаващият се надой краве мляко ни поставя пред голяма и важна задача в преработването на кравето мляко. Тази задача ние трябва да разрешим бързо — в две-три години, защото в противен случай изоставането в създаване на елементарни условия в преработвателните заведения на кооперациите за преработка на кравето мляко могат да станат причина да спънем развитието на нашето краварство.

Задачата е да усвоим преработката на кравето мляко, както това успяхме да извършваме сравнително по-добре с овчето мляко.

Планът за 1956 г. предвижда кооперациите и съюзите да изкупят 385 000 тона плодове и зеленчуци повече в сравнение с това, което изкупихме през настоящата година, и около 220 000 тона храни, варива и маслодайни семена повече от количествата, които ще изкупим до края на тази година.

Производството на ранни домати беше засилено. Също се увеличава производството на лук, картофи, зеле и др.

Добрите добиви в селското стопанство, другари, могат да бъдат правилно и своевременно оползотворени при условие, че изкупвателните организации са готови да организират своевременното изкупване на всички количества, които се предлагат от трудово-кооперативните земеделски стопанства и частните производители. Да осигурим непрекъснато изкупване, без да създаваме смущение в производителя от мисълта, че няма кой да изкупи по-голямото му производство. Всяко прекъсване в изкупването е вредно.

Добрите добиви могат да останат неоползотворени и могат да донесат разочарование у производителите, ако тяхното изкупване не се организира ефикасно и навреме.

Голяма е ролята и отговорността на Централния кооперативен съюз и неговите кооперации по отношение мерките за по-нататъшното развитие и увеличаване добивите на нашето селско стопанство.

Ние, кооперативните работници, особено добре трябва да се поучим от някои сериозни грешки, които допуснахме през текущата година по изкупването на лука, на зелето, на картофите. Нас справедливо ни критикуват, че не изкупваме навреме предлаганите количества селскостопански произведения.

Недопустимо е да се боим от притока на все по-големи и по-големи количества селскостопански сировини и продукти. Недопустимо е да отказваме тяхното изкупване и приемане, когато ни се предлагат от производителите.

Наш дълг е да изкупим и бързо да организираме продажбата на селскостопанските произведения едновременно — на търговските организации количествата, предназначени за населението, на производствените предприятия количествата, предназначени за преработка, на износните предприятия количествата, предназначени за износ.

Нашата слабост по отношение на лука, картофите и зелето се състои в това тази година, че ние не обезпечихме постоянно задружна работа с организациите на Министерството на вътрешната търговия, с производствените предприятия на Министерство на леката промишленост, с експортните организации на Министерството на външната търговия и по този начин не успяхме да изкупим навременно значителни количества, лук, зеле и картофи, когато производителите ги предлагаха, поради което на някои места част от тези произведения се развали.

А при положение, че не можем да продадем на тези организации в момента такива количества, каквито ни се предлагат, не бива и в този случай да спирате изкупването. Необходимо е да продължаваме да изкупваме безотказно и да складираме стоката. Затова е нужно кооперациите и съюзите да увеличат своите складове, за да можем навременно да изкупим и подслоним по-големи количества стоки до откриване възможност за нови продажби. Без това ние не можем да минем и тук е нашата слабост, че ние досега не сме организирали достатъчно складове за лук, за картофи, за зеле и за други произведения, каквито се предлагат от нашето селскостопанство, и не да насочваме нашето внимание как да откажем изкупването, а да се грижим да го изкупим и да опазим стоката.

Действително, когато трябва да складираме известни количества селскостопански произведения, които траят по-дълго, като лука, картофите и други произведения, ние ще нарушим принципа на транзита и с това ще увеличим разходите. Но по-добре за известни количества да увеличим издръжката и да спасим стоката, отколкото, като се плашим от тези допълнителни разходи, да оставим стоката да се похаби, както това се случи с известни количества лук в трудово-кооперативните земеделски стопанства в селата Иванча, Обединение, Градина и Самоводене, Търновско, в с. Овча могила, Свищовско, и другаде.

Всички тези въпроси за навременно изкупване, правилното оползотворяване и опазване можем успешно да разрешим, ако на нас се притекат на помощ с по-голяма отзивчивост за съвместна работа Министерството на вътрешната търговия, Министерството на леката промишленост, Министерството на външната търговия, Министерството на доставките.

Необходимо е ние, работниците от всички тези ведомства, които са свързани с навременното изкупване и опазване на селскостопанска продукция, да се възпитаваме не на пре-хвърляне вината от един на друг, на празни и вредни често пъти спорове, а е необходимо да насочим всички задружно вниманието си и всички да полагаме максимални грижи, да поемаме всичката отговорност за оползотворяване най-пълно и най-правилно селскостопанска продукция, бързо, навреме да излизаме насреща на производителя с всички

наши възможности, да изкупим производството и да му заплатим, да получи той от добрите добиви пълно заплащане, своевременно да получи на един път парите, да получи по този начин резултат в трудовия ден. Ето къде е нашето значение като важни помощници за развитието на нашето селско стопанство.

Колко е необходима тази задружна и честна работа в интерес на стопанството и на държавните интереси се вижда от такива факти: зеле ние в продължение на два месеца предлагаме на всички организации, а те не приемат. И от това неприемане какви резултати се получиха сега, след като зелето почти се е привършило?

Консервният комбинат „Георги Кирков“ в Плевен в продължение на два месеца не си купи зеле, само преди 10 дни купи от нас 10 тона кисело зеле, необходимо му за приготвяне на сърми за износ, казва др. Васил Табачкин, председател на кооперацията.

Цели два месеца Министерството на външната търговия отказваше да купи лук II качество. А тази година поради обилините дъждове имаше лук и II качество. Сега министерството иска — само лук да е.

На 20 октомври излезе постановление, с което се задължава Министерството на леката промишленост да купи от нас 5000 тона извънстандартен лук за изсушаване. Министерският съвет ни задължи и ние с др. министър Атанас Димитров изработихме график до 10 декември да се приеме лукът. В продължение на цял месец, до към 20 ноември, те почти никакви количества не приеха, никакъв график не спазваха и до 10 декември изкупиха едва 1500 тона лук вместо 5000 тона. А сега изпращат непрекъснато писма и пишат: „Дайте лук“.

Министерството на леката промишленост знаеше, че има голям плащ за износ на сущен лук. Лук имаше в големи количества през октомври и ноември и непрекъснато ги молихме и предлагахме, настоявахме, обаче обединението не изкупи лука и една част се разпilia, а друга част се развали.

Нима това е предоставяне на всички възможности от страна на Консервното управление на леката промишленост на производителите за изкутиване на всички количества, които те предлагат?

В продължение на два месеца „Плод-зеленчук“ в София, предприятие на градския народен съвет тук, отказва да изкупи зеле и всички търговски организации в цялата страна също отказват. Ние им изпратихме вагони в София, без да са приети от техните приемчици, на наша отговорност с хиляди разправии. И каква е картината сега, след като зелето се привърши? Софийското предприятие „Плод-зеленчук“ по точни данни има кисело зеле едва до края на м. декември. „Плод-зе-

ленчук“ произведе всичко 1300 тона кисело зеле, от които вече са продадени 900 тона и „Плод-зеленчук“ посреща зимата само ю 400 тона кисело зеле, а дневно се продават по 40—50 тона. Даже и при това положение не желаят да купуват и сега количествата прясно зеле, които се предлагат.

По изкупването на храните, на слънчогледовото семе, на боба, на царевицата повече от два месеца спорим с органите на Министерството на доставките, със „Зърнени храни“ затова, че те не приемат храни с по-голяма влажност, боба с 15 % вместо с 13%, царевицата с 25% вместо с 18%, слънчогледово-то семе с 13% вместо с 11,5% и поради това формално, бездущно отношение се забавяше изкупването на храните, на боба и слънчогледовото семе. Органите на Министерството на доставките в продължение на няколко години разтакат производителите, връщат ги, губят им ценното време затова, че предлагат храни с по-голяма влага, а досега не се сетиха да направят предложение на правителството за организиране на сушилини във всеки пункт, за да приемат храни с по-голяма влага и веднага да ги подсушат, като по този начин окажат голяма услуга на производителите и облекчат тяхното положение. Трябващие други да вземат за това инициативата. Лесно е да отказваме и да връщаме производителите, както постъпват някои наши кооперации, но въпросът е да организираме така работата, че не да връщаме производителя, а да търсим да купим неговото производство.

Как стои работата с изкупване на слънчогледовото семе?

След като се изпълниха държавните доставки, у производителите останаха повече от 100 000 тона семе, което производителят желает да обмени срещу олио. Докато въпросът не беше поставен в Министерския съвет, допреди няколко дни имаше разбиране в органите на Министерството на леката промишленост, в неговото хранително обединение, в неговия директор др. Коев, че тези 100 000 тона слънчогледово семе трябва да изкупим за обмяна в продължение на повече от 6 месеца, до края на м. май.

Това създаде тревога у производителите, че семето не се изкупва и приема. От друга страна семето щеше да стои у производителя, а там то ще се разпилява по най-различни пътища и начини, от което губи и производителят, и народното стопанство. Правилно е семето да се прибере колкото е възможно по-скоро. Това е в интерес и на производителя, и на държавата. Ръководителите на маслобойната в Коларовград връщат по 15—20 коли със слънчогледово семе, защото дневният им график за приемане бил точно 10 тона.

Ако ние от прибирането на това семе в продължение на 6 месеца допуснем да се пропиле само 6%, това са 6000 тона семе загуба за държавата и народното стопанство, равняващи се на 1200 тона олио.

Ние решаваме най-малко два въпроса с навременното изкупване на селскостопанските произведения. На първо място ще дойдем на среща на производителя, ще му изкупим производството, ще го улесним, ще създадем у него перспектива и вяра в усилията му да произвежда повече и на второ място трябва да смятаме за налична стока, поставена на разположение на държавата, само онази стока, която се намира в държавните складове. На всяко друго място стоките се разпилват и намаляват своите количества.

Задачата е да прегледаме всички изкупвателни организации, нашите лоши начини на работа по изкупването на селскостопанските произведения, да отстраним бързо нашите недостатъци и бюрократизъм, нашето бездушие и да сме готови напълно за следващата година да организираме изкупването и приемането на всички селскостопански произведения още в деня, в който се предлагат, и да съумеем да ги оползотворим без загуби и влошаване на качеството.

Такава е задачата, която ни поставя държавният план по изкупването и която ние, отстранявайки посочените наши сериозни недъзи, да решим.

Сlamата в нашите ТКЗС започва да намалява след въвеждането на комбайните, защото все още ТКЗС и кооперациите не успяват да я прибират от стърнищата и да я опазват от дъждовете и от повреждане.

Нашият недостатък в работата по slamата се състои в това, че кооперациите и съюзите все още не могат да организират заедно с ТКЗС и МТС бързото ѝ извлечение още след жътвата, след като се проветри 2—3 дни, и купирането ѝ в края на блоковете. От друга страна slamата продължава в големи количества да служи за гориво в селските домове в полските райони, за изпечане на тухли и други такива нужди.

Дошло е време да отстраним посочените сериозни слабости по прибирането и оползотворяването на slamата и да решим правилно и стопански по целесъобразно въпроса за тази ценна сировина.

Стотици хиляди тонове slamа трябва да служат за нуждите на нашия добитък и за износ, а в близките години — за сировини на двата целулозни завода и всяка друга неизгодна употреба бързо да се ликвидира.

Slamата като топливо на село трябва в близките години да се замени методично и настойчиво с лигнитни въглища, не малки количества от които сега се лошо съхраняват от търговското предприятие „Гопливо“ и се разпилват.

Необходимо е на селяните да се дадат през лятото лигнитни въглища и да ги научим как да ги проветряват, как да ги направят годни и как правилно да ги употребяват.

Необходимо е системно да внедряваме лигнитните въглища в селото за неговите нужди. Селяните ще приемат добре това

гориво, защото то е по-евтино от сламата и защото е по-силно и по-удобно се употребява.

Както в последните 3—4 години внедрихме лигнитните въглища в хлебопеченето на село — около 1200 фурни там изпичат сега над 100 000 тона хляб — където се смяташе, че само берковските цепени букови дърва могат да пекат хляб, така можем да решим и тази задача. Балансиът на лигнитните въглища ни позволява това и занапред ще имаме още по-големи възможности. Един тон лигнитни въглища струва 88 лв. на разтоварна гара; ако се комплектува цял вагон, струва 68 лв., а един тон слама се плаща на производителя 100 лв. Такива мерки са нужни за решаване на въпроса за изкупването и оползотворяването на сламата, на тази ценна сировина.

В страната има засадени около 550 000 декара с 8 200 000 броя сливови дръвчета, което представлява $\frac{1}{3}$ от всички овощни насаждения.

В редица полубалкански околии, като Троянска, Тетевенска, Севлиевска, Габровска, Ботевградска, Ловешка, Дряновска, Панагюрска, Еленска, Кюстендилска и др. около 25 общо, сливовата култура е основен поминък на нашето население. При добра реколта ежегодно могат да се получат около 180 000 тона пресни сливи на стойност 140 miliona лева. Това представлява около 30% от дохода на нашето лозарство.

Ето какво голямо богатство представлява нашата сливова култура. Толкова повече това богатство е голямо за тези райони, като се има предвид, че почвите там не благоприятстват във всички случаи за засяване на други култури.

Не е нужно да се убеждаваме, че сливовият плод е с извънредно ценно качество, добра храна за народа и неограничено се търси на външния пазар: 80% от сушената продукция ние изнасяме. Така например през 1953 г., при добрата реколта, ние изнесохме повече от 16 000 тона сушени сливи.

Въпросът, който искам тук да поставя и на който трябва да се обърне изключително внимание от всички ни, това е, че от 10—12 години насам сливовите градини се нападат и се унищожават поголовно от щитоносната въшка и пред нашите очи те постепенно загиват. Населението в сливопроизводителните райони е силно обезпокоено и на много места не извършва нови засаждания поради това, че сливите загиват.

Сливовите градини са сполетени от такава напаст, каквато навремето в 1884 г. столетия лозята в България, когато бяха нападнати от филоксерата и в продължение на 25 години, до 1910 г., старите лозя в България загинаха. Но благодарение на науката и дивите подложки лозята днес са в цветущо състояние в нашата страна.

Сега при нашата социалистическа власт борбата за спасяване на сливовата култура може да се изнесе много по-бързо и много по-ефикасно, много по-успешно, отколкото борбата с филоксерата.

Мерките, които досега са вземани в продължение на редица години, са явно недостатъчни и неефикасни и ако ние търпим това положение, в продължение на следващите 5—6 години сливовата култура ще загине. И обратно, науката ни е дала вече такива средства, като карболинеума, силенона и други препарати, че ако ние организираме извънредни мерки и тези мерки се приложат с голяма настойчивост и се организират усилията на населението за провеждане на един добре изработен план; сливовата култура може в тези 5—6 години да бъде напълно спасена, да се развие в големи размери в нашата страна и да възвърнем по този начин това голямо богатство на нашето население и на народното стопанство.

Кои са причините за лошото състояние на сливовите градини и защо не се получиха резултати от досегашните мерки в продължение на толкова години?

Органите на Министерството на земеделието и народните съвети не организираха участието на всички производители на решителна и неотстъпна борба. Получи се така, че един стопанин пръска и се бори, а съседният не пръска и не се бори; болестта преминава от едното на другото място; гнездата си остават и се разширяват непрекъснато и това, което е оздравяло, наново се заразява.

На второ място слаба остава и досега механизацията и агротехниката при обработката на сливовите градини. Не се обзаведоха държавни растително-защитни станции специално за борба с щитоносната въшка.

Така например в Троянска окolia, която заема първо място по сливовите насаждения, с около 80 000 декара, има само 18 моторни пръскачки, с които могат да се напръскат едва 20% от насажденията.

Какво трябва да се направи, за да се спаси сливовата култура? Да се установи строг план за спасяване на сливовата култура, да се организират силите на производителите и запознаването им с необходимостта от една настойчива и неотстъпна борба с болестите, да се открият държавни растително-защитни станции в сливопроизводителните райони, да се предоставят в по-големи количества минерални торове, да се прилагат системно всички агротехнически мероприятия, на още по-достъпни цени да се отпуска инвентарът и препаратите.

Очевидно е, че производителите сами и с полумерки, каквито досега са прилагани, няма да изведат работата на добър край. Необходима е бърза и най-сериозна държавна подкрепа в това много сериозно народно дело.

Климатическите условия сега, през месец декември, извънредно много благоприятстват за провеждане на решителна есенно-зимна борба, която е основната борба, обаче Министерството на земеделието разполагаше само

с 300 000 лева, които са вече похарчени. На Министерството на земеделието са нужни в настоящия момент още 1 500 000 лв., за да може да се завърши есенно-зимното пръскане в 10—15 най-благоприятни дни. Тази сума аз смяtam, че трябва да се предостави веднага на Министерството на земеделието и да се действува. По този начин ние още сега ще направим първата сериозна практическа крачка, а не в далечна перспектива, в борбата за спасяване на сливовите насаждения и още следващата година, при още по-голяма настойчивост в прилагане на мерките — сливите имат хубави пъпки, не са раждали две години — ние можем да получим първите ободрителни резултати.

С тези средства и с тези практически мерки, които се предлагат тази зима ние ще можем да организираме и изведем борбата в такива размери, каквито в продължение на цели 15 години не са организирани, и резултатите непременно ще дойдат.

Предлагам в срок от 3 дни министърът на земеделието да представи в Министерския съвет план за най-ефикасно извеждане на есенно-зимната борба с щитоносната въшка по сливите.

Партията и правителството водят политика на системно намаление на цените на стоките. Този път е най- сигурният за подобряване положението на нашия народ. Главният източник, от където идват средствата за това системно намаление, са усилията да произведем по-евтина стока и да похарчим по-малко пари при търговията с тази стока.

Кооперациите и съюзите следователно трябва да засилват извършването на огромната практическа работа в самите места, където се изкупват, преработват и товарят селскостопанските произведения, за да се снижават постоянно разходите по нашата изкупвателна дейност по търговията.

Най-важните условия за намаляване на разходите по изкуплението се състоят в ритмичното, по тримесечия, по месеци и по дни, изпълнение и преизпълнение на плана, в постоянната инициатива у нас да транзитираме стоките по най-късите пътища от мястото, където те се произвеждат — в ТКЗС, до предназначението, където ще се консумират, до населението, до предприятията, където ще се преработват, на границата за износ. Да полагаме постоянни грижи за запазване в най-добро качество на тези селскостопански произведения, за да могат да бъдат продадени като първокачествени и пълноценни продукти, от които производителите ще добият по-големи средства, а консуматорите ще получат по-добро качество.

Планът, който се предлага сега тук на Народното събрание от правителството и от Централния комитет, предвижда по целия обем на изкупването на селскостопанските произведения на Централния кооперативен съюз разходи общо на тон средно

за всички селскостопански произведения по 174,58 лв. Това означава, че кооперативните работници и служители трябва да организират по тозъв начин изпълнението на плана по изкупването на селскостопанските произведения, щото от целия обем на тези повече от 120 вида селскостопански произведения, които ние изкупваме, представляващи едно количество от около 1 500 000 тона, да получим икономия за народното стопанство от разходите по изкупването, равняващи се на повече от 67 милиона лева през следващата 1956 г.

От друга страна планът предвижда намаление на разходите по търговията с промишлените стоки с около 79 милиона лева.

На трето място планът предвижда да намалим себестойността на промишлената продукция в производствените предприятия на Централния кооперативен съюз, съюзите и кооперациите с около 29 милиона лева.

Следователно ние трябва да предприемем мерки, за да постигнем намаление в трите наши основни дейности, възлизащо общо на 165 милиона лева, и да предоставим тази правителството тези икономии.

Тази задача за поевтиняване на търговията и изкупването беше поставена преди няколко дни на разглеждане от пленума на Централния комитет на Българската комунистическа партия и пленумът набеляза редица мерки за осъществяването на тази голяма задача.

За да можем да изпълним в следващата 1956 г. решението на пленума на Централния комитет на партията и народностопанския план за това сериозно снижение на разходите по изкупване на селскостопанската продукция, по търговията и себестойността на кооперативната промишленост, необходимо е да организираме мерки със самите работници и служители в кооперациите и съюзите, които мерки да осигурят ежедневни икономии от разходите за амбалажа, от превозите, от фирмите, от обслужващия персонал, и всички тези разходи да се отчитат и преценяват ежедневно от ръководствата на кооперациите и съюзите.

Ако ние не успели все още решително да намалим разходите, то е затова, защото сме смятали тези въпроси за малки и незначителни. А в действителност това са насьщи въпроси, от които зависи поевтиняването на изкупването и търговията, а от там и създаване по-добри условия на нашето правителство за по-нататъшно провеждане политиката на снижение на цените.

Ние ще сме способни да организираме изпълнението на тези многообразни и важни задачи по плана за следващата 1956 г., когато прилагаме с голяма настойчивост и сила достъпни, ясни и разбрани мерки и средства в нашата ежедневна работа. Ние ще осигурим изпълнението на плана, като непре-

къснато организираме непосредствена помощ на работниците и служителите на самото място, където те работят, когато овладяваме нашите многостранни задачи в техните подробности, когато ги познаваме не отгоре-отгоре, а чак до тяхната сърцевина.

Такива усилия, такава енергия изискват от нас народните интереси за организиране практическото изпълнение на държавния план за 1956 г.

С помощта на партията и правителство то, на народните съвети, кооперативните работници и служители със своя опит и познания ще положат всички усилия, за да изпълнят задачите, които им поставя държавният план за 1956 г.

Планът за развитието на нашето народно стопанство, който сега обсъждаме, е най-яркият израз на неудържимото желание и стремеж на нашия народ да живее и се труди в мир и благородно съревнование с всички народи и държави, по-близки и по-далечни, по-малки и по-големи за развиwanе непрекъснато напред на нашето народно стопанство, за увеличаване на нашите национални богатства, за усъвършенствуване на нашите начини на работа и организация, за издигане все по-нагоре и нагоре на нашата наука и изкуство, за по-добър и щастлив живот на нашия мирен и трудолюбив народ.

Държавният народностопански план е израз на стремежа на нашия народ да внася своя скромен дял, своя национален дар и талант в общата съкровищница на човечеството, за съзидателен труд, за взаимна помощ, за равноправие, за траен мир между народите, за демократия и социализъм (*Ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: Думата има народният представител др. Никола Джанков.

Никола Джанков: (*От трибуната*) Другарки и другари народни представители! Предстои ни да разгледаме и гласуваме държавният народностопански план за 1956 г. Нашето народно стопанство е планово. То е такова, защото в него преобладава социалистическата форма. Стопанските планове се съставят въз основа изискванията на обективния икономически закон на социализма за планомерното и пропорционално развитие на народното стопанство. От 9 септември 1944 г. насам се приеха три държавни народностопански плана: двегодишният, който заема периода 1947—1948 г., Първият петгодишен народностопански план, който обема годините 1949—1952 г. включително и който бе изпълнен в общи линии за четири години, и Втората петилетка, която обема времето от 1953 до 1957 г. Основните принципи, на които почива вски план, са: щателно да се изучи икономиката на народното стопанство, да се установят водещите звена на плановия период, да се установи пра-

вилна връзка между поставените задачи, максимално да се използват възможностите и преимуществата на социалистическа система, достиженията на науката и техниката, да се използва най-широко опитът на първенците, рационализаторите и изобретателите и най-после да се установи в него проверка на изпълнението и всекидневна мобилизация на трудещите се за борба за изпълнение на плана.

Проверката на изпълнението и систематическият контрол от страна на министерствата, на централния планов орган са важно начало за изпълнението на плана във всички негови количествени и качествени показатели. За изпълнение на плана трябва да се води борба за укрепване на държавните начала в него в противовес на ведомствените и местните тенденции на отделните стопански ръководители.

Системната проверка на плана при неговото провеждане се прави с цел да се усъвършенствува той, като своевременно се сигнализира за отделните диспропорции и слаби места на плана. В хода на неговото прилагане се разкриват резервите, които се използват за преизпълнение на плана, а това има отношение и за неговото по-бързо изпълнение.

В процеса на изпълнението изникват нови задачи вследствие на изменилите се условия. Такива причини може да има от вътрешен и международен характер. Така, в Съветския съюз през Първата петилетка е била поставена задачата да се намали безработицата; в хода на изпълнението, тя е била ликвидирана, а изпълнението е станало за четири години. Така и у нас. Първата петилетка бе изпълнена в същност за четири години. На такива принципи почива планът, представен от Централния комитет на партията и нашето народно правителство.

В резултат на усилията на нашата народна власт и на самоотвержения труд на нашия народ през тази година се отчетоха значителни успехи на нашата страна по пътя на социалистическото строителство. На 9 септември т. г. се навършиха две години и половина от изпълнението на Директивата на Шестия конгрес на Българската комунистическа партия. За този период от време е произведена толкова продукция, колкото е получена през цялата първа петилетка. Само за 6 месеца от 1955 г. е произведена два и половина пъти по-голяма промишлена продукция, отколкото през 1939 г.

Отчете се за високото развитие и темпове на тежката промишленост, която се е увеличила с 50% в сравнение с 1952 г., а общата промишленост — с 35% в сравнение с 1952 г. В началото на Втората петилетка до края на първото полугодие 1955 г. бяха въведени в действие нови каменовъглени мощности за около 2 400 000 годишно производство. Само за 6 месеца от 1955 г. са получени два пъти повече въглища, отколкото за цялата 1939 г.

Бързо се развива Металургическият завод „Ленин“, където работят две мартенови пещи и един прокатен цех. В усилен строеж е третата мартенова пещ и една доменна пещ. Преди известно време се пусна в експлоатация първият етап от Оловно-цинковия завод. През 1956 г. ще се въведе цех за олово. Откритите запаси от железни руди през 1954 г. превишават два пъти предвиденото по Директивата за Втората петилетка за същия период от време.

Тая година се очаква да бъдат открити още по-големи запаси от железни руди и цветни метали. Бързо се развива у нас химическата промишленост. Содовият завод „Карл Маркс“, заводът за пеницилин, в който вече се произвежда ауеромицин, предвижда се и производстването на стрептомицин. Химкомбинатът „Сталин“ още през 1954 г. произведе над 2 хиляди тона азотни торове повече, отколкото по Директивата за 1957 г. Разработват се мероприятия за удвояване на неговия капацитет. Правят се проучвания за построяване на завод за фосфатни торове. В процес и проучване е да се построи с помощта на Чехословашката република нов содов завод. Подписан е договор с правителството на Германската демократична република за строителство на два завода, единият за производство на целулоза от слама с капацитет 25 хиляди тона годишно и нов циментов завод с мощност 300 000 тона годишно. Предприема се да се произвеждат редица заместители на дървен материал за нуждите на нашите мини и за телеграфната мрежа с вибробетон и др.

Край Коларовград се строи завод за автотракторни резервни части, с които ще се задоволяват нуждите от резервни части за нашите трактори, автомобили и др. Предвидени са 45 милиона лева за неговия строеж.

За пръв път у нас през 1956 г. ще се произведат 10 броя мотоциклети и 10 000 велосипеда.

Държавният народностопански план за 1956 г. предвижда националният доход да достигне 117 458 400 000 лв. или с 16,4% повече от 1955 г. По плана се предвиждат по капиталното строителство вложения 5 454 434 800 лв., в това число резерв за правителството от 100 милиона лева. През 1956 г. се предвиждат огромни средства за увеличаване на електроенергията, каменните въглища, рудите, черните и цветните метали и предметите за народно потребление и затова за промишлеността се заделят 2 819 884 900 лв. от общия обем на капиталовложенията.

За да се гарантира по-нататъшният подем на селското стопанство, за осигуряване на все по-устойчиви добиви се осигуряват 909 948 300 лв. Освен това за кредитирането на ТКЗС се осигуряват 270 милиона лева от общия обем на капиталовложенията.

За транспорта се отделят 485 674 000 лв. За културно-битовото строителство — 786 654 800 лв.

През годината ще се въведат в действие нови електромощности — ВЕЦ „Батак“, „Бели Искър“, ВЕЦ „Петрохан“ и др.

Промишлената продукция през 1956 г. ще се увеличи с 11,6% в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г. Увеличава се производството през 1956 г. на предмети за народно потребление, като памучни и вълнени платове, зеленчукови и плодови консерви, сирене, кашкавал, захар и др. Ще се започне и увеличи производството на комбайни за прибиране на царевица, памукокомбайнни, тракторни плугове и др.

За селското стопанство се предвижда общата продукция по неизменни цени да се увеличи в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г. със 17,8%, в това число за животновъдството с 8,4%. Добивът от зимната пшеница да достигне 167 кг на декар, а за ТКЗС — 180; за царевицата — 190 кг, а за кооперативните стопанства — 210 кг и т. н.

Обемът на техническите работи в трудово-кооперативните земеделски стопанства се увеличава със 17%. Млеконадоят за една крава да достигне 780 литра, а за ТКЗС — 1040. А като знаем, че до края на петилетката трябва да имаме 700 000 крави, през 1957 г. на всеки 10 человека се пада по една крава.

Производителността на труда и снижение себестойността на продукцията през 1956 г. трябва да се увеличи в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г. със 7,7%. Себестойността на промишлената продукция се снижава с 4,3%, като най-много се предвижда за държавните земеделски стопанства с 10% и за издръжката в търговията на дребно с 14,1%.

Общото ръководство и контрол за правилното изпълнение на плана се възлага на Министерския съвет. Той извършва промени, които се налагат в процеса на изпълнението му.

В народностопанския план за 1956 г. ярко се отразяват грижите на партията и правителството за подобряване на благосъстоянието на българския народ. В плана се цели да се постигне подем в промишлеността, като се дава превес на промишлеността, особено на електрическата и каменовъглената и на цветната и черната металургия, както и в областта на селското стопанство и продуктивното животновъдство.

Първата петилетка бе изпълнена за три години и 10 месеца и нашата страна от изостанала земеделска се превърна в индустриално-земеделска. Така, през 1939 г. селското производство бе 66%, а индустриалното 33,8%, а през 1952 г. вече точно обратното — 66,4% промишлено и 33,6% за селското стопанство. По такъв начин в главни линии се изградиха основите на социализма у нас. Индустрията, търговията и транспорта преминаха в социалистическия сектор.

Такова бурно развитие на производителните сили у нас даде възможност на партията и правителството да направят път последователни намаления на цените, с което се увеличило косвен път реалната заплата на работниците и служащите у нас.

Вървейки по строго очертания път, нашето правителство изпълнява боевия лозунг на решенията на Шестия конгрес на партията — да се постигне в следващите няколко години рязко подобряване в материално-културното задоволяване на постоянно растящите нужди на трудещите се у нас.

Всичко това налага напрежение в изпълнение на плана за 1956 г., което няма да бъде без трудностите на растежа и развитието напред. Трябва да помним думите на Stalin — „Да се задържи темпът, това значи да изостанеш, а изостанеш ли, ще бъдеш бит“.

За Първата петилетка темпът на развитието достига до 21% за промишлената продукция при план 17,6%, а през Втората петилетка се предвижда 10%. Но трябва да се има предвид, че в единица процент се съдържа два пъти повече продукция, което е в резултат на по-голямото производство през Втората петилетка. Такива темпове на развитие са възможни само при социализма.

През Втората петилетка ще бъдат внедрени два пъти повече капитали в производството в сравнение с първата и производството ще нарастне с 60%. През Втората петилетка 70% от нашите селища ще бъдат електрифициирани. Също така нуждите от олово и цинк ще бъдат напълно задоволени, а за желязо — 30—40%.

Аз, другари и другарки народни представители, изтъквайки успехите, съм длъжен да се спра и на ония недъзи, които се отбелязаха при изпълнението на плана за 1955 г., които ако не бъдат допуснати през 1956 г., ще имаме по-голямо изпълнение на народностопанския план.

Имам предвид следното:

От направената инвентаризация през м. октомври 1955 г. се установи, че в много министерства и ведомства има натрупани големи количества свръхнормативни суровини, голяма част от които са залежали. В Министерствата на електрификацията, тежката промишленост, хранителната промишленост, транспорта, строежите и комуналното стопанство и благоустройството свръхплановите натрупвания от черни метали са в размер на 25 731 тона, а също такива суровини и материали има и в други министерства и ведомства.

В 5-те основни министерства, посочени по-горе, към края на месец август има натрупана готова продукция общо в размер на 223 miliona лева, от които 45 miliona лева са залежали. Тия свръхнормативни натрупвания се дължат на това, че всяко министерство се стреми да се заласи със суровини, и

то главно вносни. Например Министерството на леката промишленост се е запасило със 169,4 тона анилинови бои, 358 тона дъбилни вещества и 800 тона други видове материали.

Характерно е, че ДИП „Георги Димитров“ се е запасило с ремелни ножове за 8 години, нищелови летви за 14 години, ясенови обтега за 12 години. Свръхнатрупванията се дължат и на неспазването на предвижданията между производството и потреблението и липсата на оперативност при пласирането.

До края на третото тримесечие на 1955 г. Министерството на леката промишленост не е предало за износ на Министерството на външната търговия 4 118 000 м² памучни тъкани, 160 000 м² вълнени платове. ДИП „Троянка“ в гр. Троян при дневен план 4,5 хиляди метра тъкан има натрупани 230 000 м² тъкани, което сочи на факта, че Министерството на външната търговия не взема съответни мерки за ритмичен износ, което пречи на ред предприятията да изпълняват своите планове и ги поставя във финансово затруднение.

Не е редовен вносът на плоско и профилно желязо, къето затруднява направата на водопроводите на ВЕЦ „Кокаляне“, „Мала Църква“ и др.

В Министерството на тежката промишленост са допуснати слабости във връзка с брака на някои материали. В Държаения металургически завод „Ленин“ бракът е достигнал до 8,43% при допустима норма 2%. Освен това за тримесечието Министерството на тежката промишленост отчита фира 25 060 кг от цимент, което също така е недопустимо. Всичко това осъществява производството и се допушта разхищение на материали.

В Министерството на вътрешната търговия са допуснати между другите слабости и слабост в доставката на въглища, като неритмично е задоволявало изпълнението на плана по окръзи. Например Благоевградски окръг има изпълнение 160,5%, изпълнение на плана в Плевенски окръг — 171%, за София само 76,5, за Коларовград — 51%, за Бургас — 59% и т. н.

По производителността на труда. За третото тримесечие на 1955 г. от 196 предприятия 43 не са изпълнили плана по производителността на труда и общо за 9 месеца 25% от предприятията не са изпълнили своя план. Министерството на тежката промишленост е одобрило 141 случая на преразход на работна заплата, а на леката — 261. Машините в обувната промишленост ще се използват достатъчно поради повреди на машините и през тримесечието са загубени повече от 60 000 човекодни.

Незадоволителното изпълнение на плана по производителността на труда се дължи на ниската трудова дисциплина и на голямото движение на работната ръка. От 255 505 работника през третото тримесечие са отсъствуvalи 20 346 без уважителни причини, а самоволно са напуснали своята работа 21 041.

Добра е работата в борбата за снижение себестойността на продукцията. За 9 месеца тя е намалена с 4% при план 3,1%. Каменовъглената промишленост не е изпълнила плана за снижение на себестойността. Там се допускат чести престои на машините, които не се стопанисват добре, и се предприемат скъпли ремонти.

По подготовка на кадрите. Отбележва се такава слабост: за да се запази натовареността на преподавателите в училищата и университетите се практикува да се записват повече студенти, отколкото са нужни. Така, по архитектура при план 20 са приети 25, по икономия и планова външна търговия вместо 20—29. Имаме случаи, когато например за Министерството на народното здраве са запланувани 5 души архитекти, без да ги е искал някой, 140 зъботехници са завършили, без да има място за тях. Също така и за кадрите по трудови резерви.

Има такива несъобразности и с кадрите с висше образование. Например при съставянето на плана за Втората петилетка от Министерството на тежката промишленост за инженерна геология и хидрогоеология са искани 6 висшисти, а сега, когато са свършили, се иска само 1. Министерството на земеделието в началото е искало 12 архитекти, а за 1956 г. не иска нито един. И други такива случаи.

За положението в ТКЗС, МТС и за животновъдството. Борбата за високи добиви, другари народни представители, в трудово-кооперативните земеделски стопанства се спъва поради недоброкачествената оран и сейтба. Оре се с големи плугове, които нацепват земята на едри буци и голяма част от семето после остава отгоре.

Необходимо е Министерството на тежката промишленост да вземе инициатива за производство на малки плугове. За по-качествена сейтба има нужда от тесноредови редосеялки. В машинно-тракторните станции липсва приложение на метода на комплексната механизация.

Окопаването и транспортьт са слаби звена в нашата работа. Окопаващето на интензивните култури се затормозва поради липсата на походящи машини. Планът за оборския тор не само че не се изпълнява цялостно, но и безразборно се разпръскава по дворовете на ТКЗС. Необходимо е да се построят големи циментови торища.

Изкуствените торове засега задоволяват нуждите 10—15%.

Намалението на горския фонд с 16,9% е крайно необходимо и наложително. Изсичането на нашите гори е взело широки размери, което не отговаря на техния естествен прираст. Необходимо е да се разшири промишлеността на центрофугален бетон и вибробетон. Произведените от тях стълбове, минни подпори и други конструкции са по-скъпи, но траят по-дълго време.

За запазването на горите е необходима реорганизация на горската милиция, която в голямата си част се състои от стари кадри, свикнали с навиците на режима, преди 9 септември, което нанася големи вреди на нашите гори — един от ценните капитали на нашата държава.

По стокооборота. Търговската мрежа и нейното поддържане в търговията на дребно засега е свързано с големи разноски вследствие на големия апарат, който е ангажиран в нея. Изчислено е, че една кутия кибрит и разноските за нейното производство е по-евтино, отколкото разноските, които се дават за нейното пласиране. Или да вземем производството на колове за лозя. Трудовите кооперативни земеделски стопанства плащат такса на горското стопанство, а след това те минават през горското промишлено стопанство, през РКС и други такива организации, които нямат никакво отношение към производството на тия колове и на края тяхната цена се удвоява.

Източник за снижение на цените заедно с ръста на производството на труда е и снижението на разноските по издръжката на обръщението на продуктите, т. е. на разноските, които се дават от производителя до консуматора. По оценка на американските икономисти издръжката в САЩ на тия апарат достига половината сума от товарооборота. У нас във връзка с постановлението на Централния комитет на Българската комунистическа партия от 7 декември 1955 г. се цели именно чрез мероприятия да се поевтини държавната и кооперативната търговия.

Необходимо е в реда на тия мероприятия да се подобри държавният контрол за качеството на стоките и за културното обслужване.

Търговските организации е необходимо да възразяват при некачественост на стоките. В резултат на това се явява по-висококачествена продукция.

Също така трябва да се има предвид и подобряването на търговията в кооперативните стопанства, които се явяват вече на нашите пазари със свои павилиони. Необходимо е да се вземат мерки за подобряване на тая търговия. Местните кооперации по подобие на Съветския съюз могат да станат комисионери на трудово-кооперативните земеделски стопанства при продажбата на техните стоки и с това да се освободят много работни ръце за производството на кооперативните стопанства.

В центъра на вниманието на всички ръководители сега е да се поддържа качеството на производството, да се води борба за снижение на себестойността на продуктите, да се развива всемерно борбата за увеличаване на производителността на труда, което в крайна сметка е най-главно и най-важно за победата на новото общество.

Трябва да се провежда най-строг режим на икономии. В своето изказване пред народните представители по повод приемането на плана за 1953 г. др. Вълко Червенков недвусмислено заяви: „Трябва да не допускаме никакви излишества, никакви разточителства, незаконни преразходи, безпощадно да преследваме нарушителите на държавната и трудовата дисциплина и да затъкнем всички канали и каналчета, по които могат да изтичат и да се разпилват народните средства“. За това е крайно необходимо да се повдигне творческият ентузиазъм на масите и да се разгори благородното социалистическо съревнование — най-важното преимущество на социалистическото общество и един от показателите, с които то превъзхожда старото капиталистическо общество. Съревнованието дава сила и мощ на трудещите се за преодоляване на трудностите по пътя на строителството, разкрива резервите, използува ги и по такъв начин помага за изпълнение и преизпълнение на плана. В това се състои и неговото всемирно-историческо значение. Партията и правителството възпитават нашите хора в дух на безгранична преданост и любов към Родината, на зачитане държавните интереси, възпитават ги на самоотвержен труд за укрепване на могъществото и отборнителната способност на нашата Родина.

Сътрудничеството на нашата страна със Съветския съюз и страните с народна демокрация е важно условие за успешното изпълнение на нашите планове. Бръзката между нашия план и тия на другите страни с народна демокрация е налице. Само с братската помощ на Съветския съюз ние можем да укрепим нашата страна и да гарантираме нейната независимост.

Партията и правителството отстояват политиката на мирно сътрудничество с всички наши съседи и всички народи. Развиват се и се поддържат делови връзки с всички държави, независимо от тяхната държавна система, на почвата на взаимното уважение и зачитане. Такава политика лежи в коренните интереси на трудещите се у нас. Политиката на мир, която се поддържа от нашето правителство, е политика, която се одобрява единодушно от целия наш народ, защото само във време на мир той може да твори, да създава блага и да повишава всеки нов ден своето материално и културно благополучие.

Държавният народностопански план за 1956 г. ние, народните представители, ще разясним на нашите избиратели, ще им посочим задачите, които стоят пред тях, и ще ги вдигнем на борба за тяхното изпълнение и преизпълнение.

Ще гласувам за неговото приемане и ще работя за претворяването му в живо дело. (*Ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: Има думата народния представител др. Иван Тенев.

Иван Тенев: (*От трибуната*) Другари и другарки народни представители! В настоящата четвърта извънредна сесия на Народното събрание е внесен за разискване и приемане стопанският план за предстоящата 1956 г. Това е планът за четвъртата година от Втората наша петилетка. Планът за 1956 г. се основава на Директивата на Шестия конгрес на партията за развитието на нашата Родина. Той предвижда през годината да се разрешат определен обем от належащите задачи и заедно с това обезпечава изпълнението на Втория петгодишен план.

Същността на нашите планове е в това, че те изхождат от основния икономически закон на социализма. Като се считат с действителното състояние и възможности на нашето народно стопанство, за непрестанното подобряване на материалното и културното положение на трудещите се, при умелото прилагане на закона за планомерното, пропорционално развитие на социалистическото стопанство плановете ни дават възможност да вървим уверено напред.

Когато разглеждаме плана за предпоследната година от Втората петилетка, не може да не се обърнем малко назад и да си дадем кратка сметка за досегашното изпълнение на петилетката. Не може и да не се вгледаме малко напред, за да видим как се приближаваме до целта — как изпълняваме Втората петилетка и как ще я изпълним. Тогава още по-ясно ще изпъкне голямото значение на плана за 1956 г., който ние разглеждаме сега.

Съставянето и приемането на плана е сериозна и отговорна работа. Решаващо обаче е изпълнението на плана, неговото превъртане в дело.

Аз, като народен представител, работещ в Старозагорски окръг, повече се чувствувам свързан с изпълнението на плана, затова ще се спра малко на тоя въпрос.

В резултат на правилната партийна политика и действието непосредствено ръководство на Централния комитет на партията и народното правителство старозагорският окръжен партиен и безпартиен актив, а така също и трудещите се в окръга от ред години изградиха в себе си правило, държавническо отношение към плана. Държавният план се приема като боева програма на нашето социалистическо развитие. Работим задружно комунисти и земеделци, профсъюзи и младежки, съвети и Отечествен фронт за неговото безусловно изпълнение.

Като се борим за изпълнението на плана, ние сами виждаме как ежедневно се изменя обликът на нашия край. А там при нас стават замайващи промени. Нека погледнем само някои от най-новите неща.

Завчера пуснахме водоснабдяването на гр. Стара Загора. Генералното водоснабдяване на Стара Загора е едно от най-трудните съоръжения засега от този род в страната. В миналото опожаряван неведнаж, без вода да се защити от пламъци-

те, градът се е превръщал в пепелище. Сега старозагорци получиха прекрасна, изобилна балканска вода и с право я посрещат като голям празник. Малко преди това р. Тунджа потече през центъра на града и старите хора излязоха да се кръстят на брега на канала от радост, че са доживели такова чудо.

Съвсем скоро ние откряхме и язовира „Георги Димитров“ — гордостта на нашия окръг, заедно с мощната ВЕЦ „Стара Загора“.

Завършва се напоителната система на Старозагорското и Казанлъшкото поле.

Влезе в строя дървообработващия завод „Цочо“ в Сливен, на път са и заводите за първична преработка на памук и редица други.

Чувствително се подобри през годината изпълнението на плана по промишлеността. Удари краят на формалното изпълнение на плановете от предприятията. Сега усилията все по-решително се насочват към изпълнението на плана по всички показатели, в това число производителността на труда, снижение на себестойността, качеството и пр.

Изпълнението на плана за общата промишлена продукция по ведомства за 11-те месеца от тая година е следното: тежка промишленост 102,6%; лека промишленост 108,7%; електрификация 114,3%; земеделие 102,9%; вътрешна търговия 146,8% и т. н.

От 61 предприятия на окръжен отчет 55, или 90%, изпълниха годишните си планове за 11 месеца. Само 6 предприятия още работят по своя тазгодишен план. Шест от членните предприятия вече получиха знамена за национално първенство.

Не изостават и предприятията на местната промишленост, които вече задоволяват значителни нужди на населението. Един от най-модерните керамични заводи в с. Черна гора изпълнява и преизпълнява своите планове.

Изостават обаче някои важни минни предприятия, където условията са планински и по-неблагоприятни, а административно-техническото и партийното ръководство не са на висотата на изискванията. Една от причините е и тая, че тия предприятия не са още обезпечени с най-необходимите инженерно-технически кадри от съответните обединения.

Планът за развитието на селското стопанство също се изпълнява успешно. Вторият педгодишен план постави като централна задача осигуряване на високи добиви от декар и висока продуктивност от животните. При разрешаването на тия задачи досега при нас се очертава като по-лек проблем изпълнението на плана по продукцията от животните. Тая година стигнахме средния млеконадой от крава, предвиден за края на петилетката.

Когато в плана се заостри въпросът за подобряване на кра-варството, ние се заехме с неговото разрешаване. За целта се провеждаха мероприятия по разширяване на фуражната база, подобряване на породния състав, подобряване културата на храненето, гледането и доенето на животните.

Дефицита във фуражния баланс преодоляхме предимно с помощта на силажа. Тая година осигурихме средно от пет до осем тона силаж на крава, и то предимно от царевица. За пръв път силажирахме и 13 000 тона млечни царевични ко-чакии.

Подобно е положението и с настрига на вълна средно от овца. Тук ние догонваме средния настриг от овца за петилет-ката, като ежегодно увеличиваме със съответното число броя на овцете от мериносови кръстоски, които дават повече и по-добра вълна, без да се изменя тяхната млечност. Правим си разчет. Освен това постепенно се подобряват цялостните гри-жи за стадата.

При новото планиране на селското стопанство в някои местни ръководни кадри на ТКЗС се появиха тенденция за пони-живаване бройките на животните. Но при намесата на околий-ските и окръжните ръководства при обсъждането и приема-нето на плановете за всяко ТКЗС тия слабости бяха пари-рани.

Изостава при нас птицевъдството. То неоправдано е поста-вено на втори план главно по наша вина. Не е случайно, че у нас още се срещат хора, които дават на кокошките по 30 грама храна на ден, а искат 60 грама яйце. Птицефермите са много тесни, условията за развитието на птиците не са съоб-разени с елементарните научни изисквания. Належащо е да се разделим с кокошкарството и да преминем към истинско птицевъдство. Затова не се изпълнява и планът по изкулване на яйца в страната.

Трябва да отбележим, другари, и това, че механизацията все още стои много на страна от животновъдството. Ние няма-ме почти никакво механизиране в окръга по животновъд-ството.

Средните добиви от декар през годините на петилетката отбелзват известно покачване. Те се колебаят около плановите показатели, но не са затвърдени. Миналата година са по-долу, тазгодишни данни още нямаме, по-миналата са по-го-ре — нещо непостоянно. По-постоянно е отношението между добивите на ТКЗС и тия на частните стопани. За трите изми-нали години на Втората петилетка добивите от пшеница на ТКЗС са средно с 30 кг от декар по-високи от тия на частните стопани за целия окръг. Също така с 30 кг са по-високи и добивите от ечемика на декар. За сълнчогледа и памука до-

бивите са над 10 кг по-високи в ТКЗС, отколкото в частните стопани.

Борбата за високи добиви изисква от нас много по-вешко ръководство, изисква грижи за всеки блок — и ние от миналата година вече държим сметка за всеки блок — изисква не само срочно да се извършват селскостопанските работи, каквато задача ние вече постигнахме, но и на високо качество. Тук работата опира до механизаторите и механизацията.

Сериозна е нуждата от тесноредови и квадратни гнездови редосеялки, кукурузокомбайни, балировачни машини за сламата от комбайните — сламата така на куп не може да бъде стопанисвана и използвана, тя само се разпилява — механизирано извозване и разпръскване на торовете, окопвачни машини, машини за растващите интензивни култури, машини за лозята и трайните насаждения, които бързо се разширяват, а почти никаква механизация не се обезпечава за тях.

В своята практическа работа за развитието на селското стопанство не трябва да изпушчаме и перспективите за неговото коопериране, въпроса за близката и пълна победа на социализма в селското стопанство.

По стокооборота на дребно окръгът достигна предвидените показатели за края на петилетката. Нашето население получи много повече стоки през тази година. То знае, че на нашата страна не липсват стоки и че ако все пак някои стоки не стигнат навреме до консуматора, то е поради недостатъчната гъвкавост на търговските организации на места и по-специално поради слабости в кооперативната търговия.

Расте народното образование и култура. Наред с операта, радиото, кината се наредват 757 различни художествени самодейни колективи, които излизат с голям успех на културни състезания в окръжен и национален мащаб. Навред кипи младежка художествена самодейност, за която са тесни вече училищните стани и старите кръчми.

Ето, другари, съвсем бегло и накратко какви са богатите плодове от плановото развитие на нашата страна за нашия край.

Съзнавайки предимствата на плановото стопанство и държавата като основен фактор за строителството на социализма, трудещите се в окръга с готовност изпълняват своя патриотичен дълг към Родината. Държавните интереси се поставят над всичко. Тая година всички държавни доставки и вземания се изпълняват предсрочно. Окръгът отново получи знамето на Министерския съвет по зърнодоставките.

Какво предвижда планът за 1956 г.?

Държавата заделя стотици милиони лева за правилното развитие на окръга. Тия средства се насочват предимно към тежката промишленост, леката и хранителната промишленост,

селското стопанство, народното здравеопазване, училищата, пътните съоръжения, жилищата и пр.

Значителен дял от средствата се пада на каменовъглената промишленост в с. Трояново, Старозагорско, балканския басейн, мина „Твърдица“, желязната мина „Васил Коларов“ в с. Крумово, Ямболско, гипсовите мини „Раднево“, завод „Сила“ — Ямбол и т. н.

Предвиждат се необходимите средства за пивоварната фабрика в Стара Загора, завод „Георги Димитров“ в Сливен. През годината ще бъдат построени 8 нови училища, читалищен дом в Казанлък, телеграфопощенска станция в Стара Загора и пр.

Големи грижи се полагат за здравеопазването. Планирана е градска болница в Нова Загора. Ще се завърши балнеосанаториумът в Павел баня, Казанлъшко, и санаториумът Радунци — най-големият засега на Балканския полуостров.

Излишно е да се изброяват всички обекти, залегнали в плана за 1956 г. Всички те идват навреме да отговорят на реални потребности на населението.

Разглеждайки плана за цялата страна, а така също и плана за окръга, убеден съм, че цялото население ще го посрещне с радост. В него трудещите се от Старозагорски окръг ще търсят и ще намерят възможности за предсрочното изпълнение на плана за Втората петилетка.

Аз също одобрявам плана за 1956 г. така, както е представен, и ще гласувам за него, за да стане той план-закон.

Мобилизирайки всички наши сили, уговорени с братската помощ на великия Съветски съюз, която няма нито да намалява, нито да престава, а ежегодно расте, не може да има никакво съмнение, че нашата Родина ще се носи с още по-бързи темпове напред към своя социалистически разцвет и в недалечно бъдеще с гордост ще застане в редиците на най-напредналите страни. (*Ръкоплясания*)

Председател Фердинанд Козовски: Десет минути почивка.

(След почивката)

Председател Фердинанд Козовски: (Звъни) Заседанието продължава. Думата има народният представител др. Жечка Жечева.

Жечка Жечева: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Предложеният план за 1956 г. осигурява широки възможности за развитието на творческите сили на нашия народ. Отделните показатели в него отразяват прогресивния ръст на клоновете на народното стопанство.

Съгласно проектоплана за развитие на Народна република България през 1956 г. предвижда се общият обем на селскостопанската продукция по цени 1939 г. да се увеличи със 17,8% в сравнение с 1955 г.

Увеличаващето на селскостопанската продукция ще дойде чрез повишаването на добивите от селскостопанските култури и продукцията от животновъдството. За тази цел в проектоплана се предвижда средните добиви от по-важните селскостопански култури общо за страната да достигнат: за зимната пшеница — 167 кг, в това число за ТКЗС — 180 кг; за царевицата — 190 кг, в това число за ТКЗС — 210 кг; за ориенталски тютюн — 95 кг, в това число за ТКЗС — 98 кг., и т. н.

Предвижда се организирането на специализирани стопанства около големите градове, които ще използват свободните подходящи площи.

За реализиране на горните цифри са налице всички необходими условия в нашата страна. Налице е и трудовият ентузиазъм на нашия народ, убеден твърдо в успехите на социалистическата форма на стопанисване.

Получаването на високи добиви от селскостопанските култури не е вече случайно явление, а се утвърждава като система в земеделското производство на широки площи. През 1955 г. високи добиви пшеница получиха кооператорите от ТКЗС „Козлодуйци“, Толбухинско, от цялата площ по 320 кг от декар. Бригадата на Евтим Григоров от ТКЗС „Недан“ Павликенско, получи от 320 декара по 356 кг пшеница от декар. Кооператорите от ТКЗС „Звъничево“, Пазарджишко, получиха по 299,5 кг от площ на 1050 декара, а от 50 декара семепроизводителен участък от сорта окерман получиха по 543 кг.

Висока реколта от царевица получи ТКЗС „Бозвелийско“, Първомайско — по 523 кг зърно от 92 декара. Опитното напоително поле в с. Михалци, Павликенско, от 8 декара поливна площ получи по 912 кг зърно от декар.

От тютюна високи добиви получиха кооператорите от ТКЗС „Войводово“, Хасковско — по 153 кг от площ 320 декара.

От зеленчуковите култури високи добиви ранни домати получи ТКЗС „Кричим“ — по 6372 кг от 35 декара, а от цялата площ 220 декара — по 4318 кг.

През 1956 г. селското стопанство ще бъде подпомогнато от 590 нови селскостопански специалисти, които ще участват в борбата за изпълнение на плановете относно получаване на високи добиви в растениевъдството и висока продуктивност в животновъдството, прилагайки по-широко и по-пълно науката в практиката.

За строителство в ТКЗС се заделят по плана 270 000 000 лв.

Обемът на селскостопанските работи, които ще се извър-

шат с механически двигатели, ще се увеличи със 17% за ТКЗС и със 17,7% за ДЗС в сравнение с 1955 г. За тази цел се предвижда увеличение на машинно-тракторните станции със 17 броя, на тракторите с 2740 броя, приведени към 15 конски сили, на комбайните с 1370 броя, от които само царевични 640 броя. Ще бъдат обзаведени 8 нови ремонтни работилници към МТС.

За създаване на необходимите условия за качествена работа на машините и за правилно използване на напоителните площи ще се създадат мелиоративни бригади към някои машинно-тракторни станции, снабдени със специални машини за изравняване на терена, прокарване на канали и др.

Механизацията при селскостопанското производство и по-специално механизацията на междуредовата обработка ще даде възможност за срочно изпълнение на агротехническите мероприятия съобразно изискванията на отглежданите култури, с което добивите ще се повишат чувствително. Това положение важи особено за интензивните култури, в това число и зеленчуковите. Така например при най-нисша форма на механизация — въвеждането на конската окопвачка, при отглеждането на ранния пипер на дълги бразди, ТКЗС „Стряма“, Пловдивско, през 1955 г. получи по 4631 кг от площ 98 декара. При същите климатични и почвени условия ТКЗС в с. Калековец, отстоящо само на 5 км от „Стряма“, получи по 2800 кг от декар при стария начин на отглеждане на пипера във фитарии.

За да бъде внедрена масово и по-пълно механизацията при отглеждането на селскостопанските култури, необходимо е в кратки срокове научно-изследователските институти да дадат диференцирана агротехника по култури и сортове съобразно особеностите на районите.

За получаване на високи добиви от земеделските култури важен момент при отглеждането е и торенето. За тази цел по плана се предвижда да бъдат доставени 136 000 тона изкуствени торове. За задоволяване нуждите на страната от фосфорни торове през 1956 г. ще започне строежът на завод за производство на тези торове у нас.

Във връзка с опазване на реколтата от болести и неприятели предвижда се по плана увеличаване на средствата за тази цел с два и половина пъти повече в сравнение с 1955 г. С това ще се намалят в значителна степен загубите, които понася нашето селско стопанство.

За осъществяване на задачите, поставени в плана, необходимо е най-широко и пълно да бъдат използвани постиженията на селскостопанската наука. Творческата солидарност на науката с производството обогатява последната с напредничавия опит на членниците, а на практическите работници помага по-добре да разрешават намиращите се пред тях задачи

Как науката и специално научно-изследователските институти под ведомството на Министерството на земеделието подпомагат селското стопанство в борбата за високи добиви и снижение на себестойността? На първо място решаваща роля в това отношение придобиват новите високодобивни и качествени сортове от селскостопанските култури. Увеличаване на добива от пшеница с новосъздадените перспективни сортове „юмиблейка“ 2 и 3 на Садовската опитна станция носи при едни и същи производствени разходи, при еднаква степен на механизация с 20% по-висок добив в сравнение със сега действуващите и отглежданите в производството сортове: окерман, № 159, садовка в Южна България. Посоченото увеличение на добива ще снижи себестойността на килограм продукция от декар.

Новите сортове памуци на института в Чирпан и станцията в Садово №№ 2352, 2367 и 1007 увеличават производителността на труда в селското стопанство и на машините в промишлеността. Те се отличават със своята голяма ранозрялост, недостигната досега в това отношение от всичките у нас сортове. В резултат на тези си качества те дават с 15—18% повече влакно на декар в сравнение с досегашните сортове. По отношение дължината на влакното те притежават 29—30—31 mm срещу 22—24 mm за местния памук. Досегашните сортове дават прежда №№ 25—30, новите сортове дават прежда № 70, значително по-фина в качествено отношение. Само с увеличаване рандемана на преждата с 2% народното стопанство получава допълнително стотици хиляди килограми прежда и милиони левове икономия. Задачата сега е грижливо да се поддържа сегашният семенен материал и бързо и масово да се размножава и внедрява в практиката.

Особено значение придобива сортът като производствен фактор в икономията на ТКЗС и ДЗС при ранното производство на зеленчуци за износ. Високите добиви от хетерозисния сорт домати за износ № 10 x Бизон осигуряват ранна продукция за нашия износ и дават възможност за своевременни парични постъпления в касите на ТКЗС и ДЗС, с което се увеличава по-нататък значително правилният ход на стопанските операции.

През тази година с ранния хетерозисен сорт домати № 10 x Бизон звеното на героя на социалистическия труд Здравка Ковачева в ТКЗС „Куртово Конаре“ реализира, в парично изражение по 6000 лв. от декар.

От всичко изтъкнато досега по отношение на сорта е ясно, че високодобивните и качествените сортови посеви при социалистическото стопанство имат решаващо значение за повишаване на натуралния и паричния доход на трудово-кооператив-

ните и държавните земеделски стопанства от народностопанска гледна точка. Сортовите посеви увеличават общите добиви от земеделските култури, като съдействуват по този начин за изпълнение и преизпълнение на народностопанските планове. В този смисъл сортът в социалистическото стопанство е средство за разширяване стопанските възможности на производството, средство за повишаване на общия народностопански доход, докато в капиталистическото стопанство сортът е средство за спекулация и натрупване на частни капитали.

Оценявайки високо това положение, партията и правителството обикръжават с постоянни грижи нашето научно-изследователско дело в областта на селското стопанство. Броят на научно-изследователските учреждения под ведомството на Министерството на земеделието се увеличава непрекъснато. Понастоящем 50 научни учреждения с около 400 души научни работници разрешават задачите, поставени от новите условия на производството.

Укрепва и се разширява материалната база на опитните институти, които се снабдяват с нова най-съвършена апаратура, машини, лаборатории и др. за правилно и срочно изпълнение на поставените задачи.

Създадената материална база ще даде възможност побързо да се разрешават практическите задачи в светлината на Мичуринската агробиологическа наука.

В резултат на получената ценна помощ в методично отношение от съветските специалисти, които посетиха нашите институти и по места дадоха конкретни указания по работата, в резултат на подобрената материална база, нашите институти под ведомството на Министерството на земеделието дадоха през 1954 г. 35 нови сортове от селскостопанските култури, които се внедряват вече в практиката. На последното заседание на сортовата комисия бяха приети за изпитване нови 78 перспективни сортове, което заедно с членния опит на първенците ще измени облика на нашето селскостопанско производство.

Не трябва да се изпуска из предвид обаче, че съвременната наука изхожда от практиката, на нея се опира и нея обслужва. Пренасянето на широките производствени опити в полетата на ТКЗС и ДЗС ще допринесе извънредно много за разширяване на връзката на науката с практиката.

Нашата основна слабост е недостатъчната връзка с практиката на ТКЗС и ДЗС. В това отношение ние сме направили твърде малко за бързото придвижване на получените резултати в производствената практика, за да дадат те навреме своя ефект. Направените опити в тая посока са малко недостатъчни и те не могат да се почувствват осезателно. Необходимо е по-системно, по-широко и по-пълно да се свържем с

производствения опит на ТКЗС и ДЗС, за да помагаме активно за изпълнението на поставените планови задачи.

Създаването на нови високодобивни сортове, подобряването на агротехниката с оглед максимално да се механизира отглеждането на културите, както и опазването на реколтата от болести и неприятели ще доведе до още по-бърз подем на нашето селско стопанство, до изпълнението на плана за 1956 г., а оттам до високо заплащащо на трудоденя в ТКЗС и ДЗС.

Другари народни представители! Аз ще гласувам за приемане на плана за 1956 г.

Председател Фердинанд Козовски: Думата за изказване има народният представител Георги Караславов.

Георги Караславов: (*От трибуната*) Другари и другарки народни представители! Проектопланът за развитие на Народна република България през 1956 г. трябва да осъществи целите на социалистическото производство — „максимално задоволяване на постоянно нарастващите материални и културни нужди на цялото общество чрез непрекъснатото развитие на социалистическото производство и неговото усъвършенстване на основата на най-висока техника“.

Задоволяването на културните нужди на цялото общество намира отражение в проектоплана за развитие на Народна република България през 1956 г. И това е закономерно явление в общото развитие на нашата социалистическа държава по нейния път на социалистическото и икономическото развитие. Културната революция в нашата страна се извършва при условията на народнодемократическата власт. Без тези условия такава културна революция е невъзможна и немислима.

Но огромните достижения на социалистическата култура у нас са неразрывно, органически свързани с темпа на социалистическото развитие, с ръста на нашите грамадни икономически успехи. И поради това нашата социалистическа култура е могъщо оръжие на народа и на народната власт по пътя на бързото изграждане на социализма и комунизма в нашата Родина, по пътя на запазване на мира в целия свят, по пътя на мирното и благородно съревнование с всички народи.

Социалистическата култура се отличава със своята комунистическа идейност, тя съединява в едно хармонично единство пламенния патриотизъм на нашия народ с неговия последователен интернационализъм, тя е национална по форма и социалистическа по съдържание и поради това тази култура въоръжава нашия народ, като законно негово право, с всички прогресивни културни постижения на всички народи и през всички времена. Ето защо да се говори за проектоплана за

развитие на Народна република България през 1956 г., без да се посочват достиженията и в културната област, ще бъде непълно и неправилно. Защото не само в цифрите за просветата, културата и подготовката на кадри е отразена грижата на нашата народна власт и на нашата Комунистическа партия за културните нужди¹ и културното развитие на народа и на страната ни.

Ако се погледне по-издълбоко, ще се види, че всъщност във всяка цифра на проектоплана се съдържат възможностите за още по-бурните достижения на българския народ по пътя на неговата културна революция. Повече въглища и повече чугун, и повече стомана, и повече олово, цинк и мед, и повече дървен материал, и повече тухли, цимент и вар, и повече електрическа енергия и машини, и повече селскостопански произведения, това означава по-полямо благосъстояние, по-голям национален доход, това значи и повече учители, и повече учени, и повече училища, читалища, книга и театри, и повече книги, списания и вестници, и повече песни, концерти, забави.

Изпълнението на нашите народностопански планове тласка културното ни развитие на невиждана висота. Културата стана дело на трудовите маси и служи на народа за благоденствие и мир. В България няма вече селище без училища. Нашата народна власт наследи над 100 000 деца, които подлежаха на задължително обучение и които не ходеха на училище. През учебната 1955/1956 г. останаха само 3896 деца, които не посещават училище. Според проектоплана за развитие на Народна република България през 1956 г. ще бъдат открити 51 нови начални и основни училища, 11 нови средни училища, 2 нови специални училища, 79 нови детски градини, ще бъдат завършени 98 и ще започне строежът на 10 училищни обекта.

Общо през 1956 г. ще бъдат дадени за използване 17 680 нови ученически места. И през учебната 1956/1957 г. вече сигурно няма да има нито едно дете извън училищните помещения на Народна република България.

Отбелязвам най-напред тези данни, защото просветните мероприятия и успехи са основата на всяко по-нататъшно културно развитие.

По примера на Съветския съюз у нас се разгъна широка и здрава мрежа на самодейните колективи. Самодейните колективи, които тази година са вече над 11 000, станаха любими средища на нашите младежи и девойки, те са не само политическа школа за стотици хиляди самодейци, те са любими колективи на най-широките народни слоеве. Само в чест на Петия младежки фестивал във Варшава 7100 самодейни колективи изнесоха художествени програми пред 2 800 000 посетители.

Нашата млада кинематография отбеляза големи успехи. По значително разширена мрежа на еcranите в цялата страна се прожектират вече много наши игрални и други филми, които са любима забава на милионите зрители, които помагат на народа ни в трудната и славна борба за по-скорошното завръщане на социалистическото строителство и за по-резултатното социалистическо превъзпитание на масите. За деветмесечното на тази година всички прожекции са били посетени от 57 372 000 души, което, в сравнение с деветмесечието на миналата година, означава кръгло 15 miliona зрители повече.

Големи успехи има нашата наука, нашата литература, нашето книгоиздаване и книгоразпространение — целият наш културен живот е в подем и този подем е възможен само при такава народна власт, каквато е нашата народна власт.

Но успехите на нашата социалистическа култура, неразрывно свързани с успехите на нашето планово стопанско развитие, не се изразяват само в нейния обем, но и в нейния характер, в нейното съдържание.

В социалистическата култура, която е най-висшата форма на културата, са изразени най-прогресивните идеи, социалистическата култура е проникната изцяло със светлите чувства на човеколюбие, на социалистическия хуманизъм.

Социалистическата култура, другари и другарки народни представители, е култура на жизнерадостта, на любов към живота и человека; тази култура съдействува за по-бързото изживяване на всичко старо, останало от капиталистическия строй, тя воюва с предразсъдъците, вдъхва вяра на человека в неговите сили, в силите на обществото. Социалистическата култура е жизнеутвърждаваща, тя е свързана органически с политиката на Комунистическата партия, с политиката на народното правителство в изпълнение на огромните задачи по изграждането на социализма и превъзпитанието на масите в комунистически дух. И затова тя, тази социалистическа култура, е дълбоко народна култура.

У нас книгата, вестникът, списанието са станали наसъща всекидневна потребност на всички граждани и гражданки.

През монархофашисткия режим в София излизаше един „Вестник-роман“ по примера на съветския „Вестник-роман“, в който се печатаха различни художествени произведения. В един от броевете на този „Вестник-роман“ беше напечатана уводна статия за тиражите на българските книги, които тиражи не бяха повече от 1000 — 1500 до 2000 екземпляра и много рядко някои книги излизаха в 3000 екземпляра. В тази статия се казваше, че ако тиражите на нашите книги се сравнят с тиражите на съветските книги, то съобразно процента на нашето население добри книги от български писатели би трявало да имат 20—30, та дори и 40—50 хиляди екземпля-

ра тираж. Само за това сравнение и за дръзката мечта и ние да имаме тиражи като в Съветския съюз, което при последна сметка означаваше ние да имаме такъв масов, високо издигнат в културно и политическо отношение читател като съветския читател, тогавашната монархофашистка власт забрани по-нататъшното излизане на „Вестник-роман“. И ето, само десетина години след нашето освобождение от игото на фашизма и капитализма, при условията на народната власт и при широко разгърнато планово стопанство тази наша тогавашна мечта, която на нас изглеждаше дръзка, а за монархофашистката власт беше опасна, тази наша прекрасна мечта е вече изпълнена и преизпълнена. Книги на отделни български писатели имат сега тиражи по 20—30—40, та дори и 80—100 жилади екземпляра.

Преди 9 септември 1944 г. в домовете на „културата“ буржоазията имаше луксозни „библиотеки“. В рафтовете на тези „библиотеки“ имаше наредени „классически“ произведения: „Война и мир“, „Анна Каренина“, „Под игото“, „Дон Кихот“, „Клетниците“. Какво беше „съдържанието“ на тези „классически“ произведения? Тези „классически произведения“ бяха пълни с... различни видове шоколадени бонбони. Тези „произведения“ се поднасяха на гостите и възторгът и удоволствието на домакините нямаха предел, ако някой от посетителите се излъгваше от „литературната“ опаковка на луксозните бонбонени кутии.

Тази гавра с произведенията на нашата и на световната класика беше напълно в стила на антикультурната буржоазия. Защото цялото класическо наследство — дълбоко народностно, демократично и хуманно — е насочено срещу човеконенавистническия капиталистически строй. Буржоазията не-навижда истинската култура, защото истинската култура е против цялата нейна противонародна политика. И не случайно един от хитлерофашиските фюрери казваше: „Когато чуя думата култура, аз се хващам за пистолета“. Сегашните ученици на хитлерофашиските изверги, разните маккартевци в САЩ и във всички капиталистически страни, затъяват и отправят народните маси със смрадните сурогати на буржоазната „култура“, преследват всичко, което е действително културно, уволняват, преследват, арестуват, затварят и убиват демократичните писатели, художници, учени, театрални и филмови деятели, културни труженици. С най-отвратителната порнография, с най-дивото човеконенавистничество те замъгливат съзнанието на хората, и особено на младежите и децата, и заедно с това си правят добър „бизнес“. Извратеността, престъплението, убийството са основният мотив в „изкуството“ на американските мракобесници. Не знам дали американските бизнесмени поднасят „съдържанието“ на „классически произ-

ведения“ под формата на шоколадени бонбони, но на всички е известно, че те поднасят това съдържание в така наречените „комикси“, които се пласират в милиони екземпляри. „Война и мир“, „Анна Каренина“, Дон Кихот“ се издават в по 15 странички, за да бъдат прочетени за по двадесетина минути. Това е по-лошо и по-страшно от „шоколадената“ гавра с класиците, защото всеки може да си представи как един американски бизнесмен-мракобесник ще предаде, да кажем, съдържанието на „Анна Каренина“ в 15 странички.

Другари и другарки народни представители! Буржоазно-капиталистическата култура е насочена изцяло към политическа дезориентация на трудовите маси, тя цели да всeli в душите на хората военно-атомна психоза, тя е проповедница на смъртта и унищожението, тя е в пълна услуга на буржоазно-капиталистическите ръководители за подготвка на колкото се може повече и по-безропотно пушечно мясо. Идейната основа на буржоазната култура е безродният космополитизъм. Тази култура е оръдие в ръцете на монополистическия капитализъм за най-свирепа експлоатация на трудещите се, за заграбване на чужди земи и за подчиняване и физическо унищожение на чужди народи. Тази култура е рожба на един строй, в който производството е стихийно, анархистично и в който господствува законът на зверското начало в отношенията между хората.

Нашият народностопански план за 1956 г., както и всички наши народностопански планове, е план за още по-голямо народно благодеенствие, за мир и грижи за човека. Нашата култура, която е неразрывно свързана с този план, е важно оръжие в ръцете на народа за неговото по-бързо и по-пълно осъществяване.

Нашето производство се осъществява със силите на цялото наше общество за благото, щастлието и културата на целия народ, а не на шепа експлоататори. Това ново обществено производство ражда нови хора и тези нови хора, макар още не напълно, намират с всичките им особени, дълбоко противоречиви черти в характерите, отражение в нашето изкуство. Тези нови хора, които изграждат нашия нов живот и които са изграждани от този нов живот, трябва да бъдат показани пълнокръвно и силно и те ще бъдат показани в произведенията на социалистическия реализъм. Те ще бъдат показани в нашите романи, повести и стихотворения, на екраните и на театралните сцени, в картините и в музикалните творби, та с великия си пример при осъществяването на нашите народностопански планове да вдъхновяват тия нови хора, всички честни синове на нашата скъпна Родина, та да се равняват по тях всички труженици у нас в онъ светъл път, в който ни е водила и ни води нашата родна и скъпа Българска комунистическа партия.

Народностопанският план създава оная здрава почва, върху която свободно и с размах израстват и се развиват в културната област стотици и хиляди талантливи синове и дъщери на нашия народ.

Ето защо аз с готовност и с радост ще гласувам за приемането на проектоплана за развитието на Народна република България през 1956 г. (*Ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: Другари и другарки народни представители! Няма повече записани оратории по законопроекта.

Има думата за заключително слово вносителят на законо-проекта др. Георги Чанков.

Заместник-председател на Министерския съвет Георги Чанков: (*От трибуцата*) Другари и другарки народни представители! По законопроекта и държавния народностопански план за 1956 г. се изказаха 13 народни представители. Всички изказали се изявиха пълно съгласие с основните положения на държавния народностопански план за идущата година. Това отразява единодушието на работническата класа, на трудещите се селяни, на нашата трудова интелигенция, на целия български народ в правилността на основните положения, залегнали в народностопанския план за 1956 г., в правилността на генералната линия на Българската комунистическа партия за строителството на социализма в нашата страна. Това единодушие е гаранция за успешното изпълнение и преизпълнение на Втората петилетка. С особена острота и настойчивост Народното събрание подчертава въпроса за рязкото повишаване на производителността на труда и въпроса за качеството и поевтиняването на нашите произведения. Наистина този въпрос е извънредно важен. Той е първостепенен, решаващ въпрос за нашето стопанско развитие, за по-бързото подобряване на жизненото равнище на народните маси.

Правителството вече се занима и реши някои въпроси по заплащането на труда в промишлеността с оглед да се създаде материална заинтересуваност на самата работническа класа в борбата за високо качество и за евтина продукция. Съвсем справедливо е тези работници и трудещи се, които обезпечават висока производителност на труда, качествена и евтина продукция, да получават и по-голямо парично възнаграждение. Въпросите обаче за производителността на труда, за качеството и за поевтиняването на продукцията трябва да се сложат с още по-голяма сериозност, отколкото досега, на практическо и конкретно разрешение във всяко министерство и ведомство, във всяко управление и предприятие. Те трябва да

да се сложат пред самите трудещи се. С тяхно знание да се обсъдят и набележат практически, конкретни мероприятия, за да се изпълни тази задача, поставена с решението на Шестия конгрес на Българската комунистическа партия и плана за 1956 г. Наред с това въпросите за производителността на труда, за качеството на продукцията, за нейното поевтияване следва да стоят непрекъснато в центъра на вниманието на възпитателната работа на партийните, профсъюзните, младежките и отечественофронтовските организации, на цялата наша общественост.

Убеден съм, че Народното събрание ще одобри предложения законопроект за народностопанския план през 1956 г. и той ще стане закон, изпълнението на който е задължително за всички.

На работа и борба за образцово изпълнение на народностопанския план за 1956 г. по всички негови показатели! (*Ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: Другарки и другари народни представители! Пристъпваме към гласуване на законопроекта.

Бюрото предлага законопроекта да бъде гласуван по глави.

Има ли друго мнение? — Няма.

Който е съгласен, моля, да гласува. Мнозинство. Приема се.

Моля докладчика на законодателната комисия др. Пенчо Костурков да докладва законопроекта.

Докладчик д-р Пенчо Костурков: (Чете)

**„ЗАКОН
за държавния народностопански план за 1956 г.“**

Председател Фердинанд Козовски: Ония от другарите народни представители, които са съгласни с прочетеното заглавие на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Против? Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик д-р Пенчо Костурков: (Чете)

„РАЗДЕЛ ПЪРВИ“

Въз основа на чл. 17, точка 6 от Конституцията на Народна република България и в съгласие с Директивата на Ше-

стия конгрес на Българската комунистическа партия по Втория петгодишен план за развитието на Народна република България през 1953/1957 г. Народното събрание утвърждава внесения от Централния комитет на Българската комунистическа партия и Министерския съвет план за развитие на Народна република България през 1956 г. съгласно приложения от № 1 до № 21 и по следните основни показатели:

I. По капиталното строителство

1. Общийят обем на капиталните вложения за Републиката през 1956 г. се определя на 5 454 434 800 лв., в това число за резерв на правителството 100 000 000 лв.

2. За да се осигури по-нататъшното увеличаване производството на електроенергия, каменни въглища, руди, концентрати, черни и цветни метали и предмети за народно потребление, за промишлеността се заделят 2 819 884 900 лв. от общия обем на капиталните вложения, в това число за электроизграждането — 757 660 000 лв., за камено-въглената промишленост — 540 374 100 лв., за черната и цветната металургия — 158 579 000 лв., за леката и хранителната промишленост — 264 115 300 лв., за геолого-проучвателните работи — 445 536 000 лв.

3. За да се осигури по-нататъшното развитие на селското стопанство чрез осигуряване на високи и устойчиви добиви от растениевъдството и увеличаване броя и продуктивността на селскостопанските животни, за селското стопанство се заделят 909 948 300 лв. от общия обем на капиталните вложения.

Освен това за кредитиране на капиталните вложения на трудово-кооперативните земеделски стопанства се осигуряват 270 000 000 лв. държавни средства.

4. За развитието на транспорта и съобщенията се заделят 483 674 000 лв. от общия обем на капиталните вложения.

5. За културно-битово строителство се заделят 786 634 800 лева от общия обем на капиталните вложения.

6. През годината да се въведат в действие следните важни обекти: разширението на ТЕЦ „Сталин“ — с мощност 25 000 киловата, ВЕЦ „Батак“ — 30 000 киловата, ВЕЦ „Бели Искър“ — 16 000 киловата, ВЕЦ „Петрохан“ — 7800 киловата, вторият етап на Оловно-цинковия завод — с мощност 10 000 тона годишно производство на олово, разширението на ДХК „Сталин“ — 3000 тона сърна киселина; да се разширят сега действуващите и да се построят нови рудници с мощност около 2 150 000 тона годишън добив каменни въглища, да се предадат за ползване не по-малко от 527 580 кв. м жи-

лищна площ, да се изградят не по-малко от 402 800 декара нови напоителни площи.

7. За настърчаване на кооперативното и индивидуалното жилищно строителство Българската инвестиционна банка да раздаде заеми в размер на около 102 000 000 лв.“

В точка 5 за културно-битово строителство се заделят 786 634 800 лв. Тук е допусната една грешка. Сумата 786 634 800 лв. следва да се чете 866 634 000 лв.

Председател Фердинанд Козовски: Другарите народни представители, които са съгласни с текста на прочетените раздел I и глава I с докладваната поправка, моля, да гласуват. Против? Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик д-р Пенчо Костурков: (Чете)

„II. По промишлеността“

1. Увеличава се общият обем на продукцията на републиканската, местната и кооперативната промишленост по неизменни цени с 11,9% в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г.

2. Промишлената продукция по неизменни цени по министерства и ведомства се увеличава в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г., както следва:

Министерство на електрификацията	с 15,2%
Министерство на тежката промишленост	с 6,7%
Министерство на леката и хранителната промишленост	с 13,8%
Министерство на транспорта	с 14,7%
Министерство на доставките	с 23,4%
Министерство на строежите	с 43,3%
Министерство на народното здраве и социалните грижи	с 28,9%
Министерство на земеделието	с 34,2%
Министерство на вътрешната търговия	с 4,1%
Министерство на ПТТ	с 11%
Министерство на културата	с 3,1%
Горубсо	с 10,5%

Министерство на комуналното стопанство и благоустройството	със 7,5%
Централен кооперативен съюз	с 27,5%
Централен съюз на трудово-производителните кооперации.	с 3%
Софийски градски народен съвет	с 9,7%
Министерство на народната просвета	с 22%

3. Увеличава се производството на по-важни видове промишлени изделия в натуралено изражение в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г., както следва:

Електрическа енергия	с 12,6%
Каменни въглища	с 13,4%
Нефт	с 43,7%
Обикновено валцовани метали	с 54,1%
Цимент	с 6,8%
Алуминиеви и емайлирани домакински съдове	с 8,3%
Метални кревати	с 57,3%
Памучни тъкани	с 4,3%
Вълнени тъкани	с 15,1%
Зеленчукови консерви	с 22,8%
Плодови консерви	със 115,6%
Растителни хранителни масла	с 26,9%
Сирене и кашкавал	с 30,7%
Месо	с 13,8%
Захар	с 47,6%
Манипулиран ферментиран тютюн	с 47,3%

4. Да се усвои и започне производство на следните по-важни промишлени изделия: комбайни за прибиране на царевица, взрывобезопасни мотори, подемни шахтови машини за добивната промишленост, нови типове тракторни плугове и култиватори, булдозери, пирамидон, велосипеди и др.

Председател Фердинанд Козовски: Ония другари народни представители, които са съгласни с текста на глава II, моля, да гласуват. Против? Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик д-р Пенчо Костурков: (Чете)

„III. По селското и горското стопанство“

1. Общата продукция от селското стопанство по неизменни цени се увеличава със 17,8% в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г., в това число от животновъдството — с 8,4%.

2. Средните хамбарни добиви на декар от селскостопанските култури общо за страната да достигнат най-малко: за зърнена пшеница — 167 кг, в това число за ТКЗС — 180 кг; за царевица — 190 кг, в това число за ТКЗС — 210 кг; за оризова арпа — 360 кг, в това число за ТКЗС — 361 кг; за фасул — 65 кг, в това число за ТКЗС — 69 кг; за слънчогледово семе — 128 кг, в това число за ТКЗС — 131 кг; за неомаганен памук — 90 кг, в това число за ТКЗС — 92 кг; за ориенталски тютюн — 95 кг, в това число за ТКЗС — 98 кг; за захарно цвекло — 1940 кг, в това число за ТКЗС — 1960 кг.

3. Средната продуктивност на селскостопанските животни да достигне общо за страната най-малко: млеконадой от крава — 780 л, в това число за ТКЗС — 1040 л; настриг на вълна от овца средно 2,09 кг, в това число за ТКЗС — 2,3 кг.

4. Обемът на селскостопанските работи, които ще се извършват с механични двигатели, се увеличава със 17% в ТКЗС и със 17,7% в ДЗС в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г.

5. Да се залесят 440 000 декара горска площ.“

Председател Фердинанд Козовски: Моля другарите народни представители, които са съгласни с текста на прочетената глава III, да гласуват. Против? Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик д-р Пенчо Костурков: (Чете)

„IV. По транспорта и съобщенията“

1. За по-пълно задоволяване нуждите на народното стопанство обемът на работата в транспорта за общо ползване в тон-километри, в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 година, се увеличава общо с 5,5%, в това число за жп. транспорт — с 6,4%; за водния транспорт — с 3,6%; за автомобилния транспорт — с 1,5%.

2. Времето за оборота на товарните вагони се намалява с 1 час в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г.; средният дененощен пробег на локомотив в движение се увеличава с 1,9%.

3. Да се свържат с телефонната мрежа нови 66 селища и 150 ТКЗС. Да се радиофицират 21 села и да се увеличи броят на радиоприемните точки с 36 000, от които 22 000 в селата.“

Председател Фердинанд Козовски: Ония от другарите народни представители, които са съгласни с прочетения текст на глава IV, моля, да гласуват. Против? Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик д-р Пенчо Костурков: (Чете)

„V. По стокооборота“

Стоките за продажба на населението в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г. се увеличават: ориз — с 9,5%, фасул — с 8%, зеленчуци пресни — с 18%, месо — с 10,3%, растителни и животински мазнини — с 6,8%, захар — с 8,6%, захарни изделия — с 6,1%, мляко — с 16,1%, яйца — с 4,2%, памучни тъкани — с 16,7%; вълнени тъкани — с 14,6%, копринени тъкани — с 28,6%, обувки — със 17,1%, цървули и сандали — с 11,4%, кафяви каменни въглища — с 13,7%, радиоапарати — с 16,5%, метални домакински съдове — с 11,8%, метални кревати — с 63,6%.“

Председател Фердинанд Козовски: Моля другарите народни представители, които са съгласни с текста на прочетената глава V, да гласуват. Против? Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик д-р Пенчо Костурков: (Чете).

„VI. По просветата, подготовката на кадри, здравеопазването и комуналното стопанство“

1. Броят на учащите се в общообразователните училища се определя на около 1 130 000, броят на завършващите учащи се в полувисшите институти, техникумите, средните специални училища и училищата и школите за подготовка на квалифицирани работнически кадри — на около 35 500, а броят на завършващите висшите учебни заведения — на около 5900 души.

2. Броят на леглата в здравните заведения се увеличава с 6,9% в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г.

3. Да се водоснабдят нови 89 селища, от които 67 в Добруджа.“

Председател Фердинанд Козовски: Ония от другарите народни представители, които са съгласни с прочетения текст

на глава VI, моля, да вдигнат ръка. Против? Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик д-р Пенчо Костурков: (Чете)

„VII. По производителността на труда и снижение на себестойността“

1. Производителността на труда през 1956 г. се увеличава в сравнение с очакваното изпълнение за 1955 г.: за промишлеността общо със 7,7%, в това число за републиканската промишленост — със 7,9%, за строителството — със 7,8%, за транспорта — с 3,3%, за търговията — с 6,3%.

2. Себестойността на промишлената продукция се снижава с 4,3%, в това число за републиканската промишленост — с 4,6%; в държавния сектор на селското стопанство: в МТС — с 6,4%, в ДЗС — с 10%; на превозите с жп. транспорт — с 1,6% и с автомобилите на УАТ — с 5,4%; стойността на строително-монтажните работи — със 7,6%, издръжката на обръщението в търговията на дребно — с 14,1%.“

Председател Фердинанд Козовски: Който от другарите народни представители е съгласен с прочетения текст на глава VII, моля, да гласува. Против? Въздържали се? — Няма. Приема се.

Докладчик д-р Пенчо Костурков: (Чете)

„РАЗДЕЛ ВТОРИ“

1. Общото ръководство и контрол за правилното и своевременно изпълнение на плана се възлага на Министерския съвет.

2. За осигуряване изпълнението на плана Министерският съвет провежда мероприятия, взема решения и издава наредби, които са задължителни за всички.

3. Министерският съвет извършва промените, които се налагат в процеса на изпълнението на плана.

4. Занапред разделът от държавния народностопански план „За развитието на селското стопанство“ за съответната стопанска година, с оглед осигуряване на своевременната му подготовка и изпълнение, да се утвърждава от Президиума на Народното събрание с указ по предложение на Министерския съвет. Този указ се внася за одобрение от Народното събрание заедно със Закона за държавния народностопански план.“

Председател Фердинанд Козовски: Другарите народни представители, които са съгласни с текста на прочетения раздел II, моля, да гласуват. Против? Въздържали се? — Няма. Приема се.

Другари и другарки народни представители! С това законопроектът за държавния народностопански план за 1956 г е окончателно приет.

Четвъртата извънредна сесия на Народното събрание е закрита.

(Закrita в 11.45 ч.)

Председател: **Ф. Козовски**

Секретари: { **Ж. Въчкова**
Б. Якимов

Стенографи: { **Г. Тръпчев**
Ст. Христов